

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра русской литературы

«Творчество иер. Романа (А.И. Матюшина) в контексте
традиции русской духовной поэзии»

Стукачева Ю.В.

Руководитель Шпаковский И.И.

РЕФЕРАТ

Структура и объем. Работа состоит из «Введения», трёх глав, разбитых на параграфы, «Заключения», «Списка использованных источников» и двух «Приложений». Общий объем – 84 машинописных страницы, список использованных источников включает 49 наименований.

Ключевые слова: ТРАДИЦИЯ, ТЕМА ДУХОВНО-НРАВСТВЕННОГО СТАНОВЛЕНИЯ, ЛИРИЧЕСКИЙ ГЕРОЙ, РУССКАЯ ДУХОВНАЯ ПОЭЗИЯ, МОТИВ, ЖАНР, МОЛИТВА, ПРОПОВЕДЬ, СТАРОСЛАВЯНИЗМЫ.

Объект исследования – стихотворные сборники автора: «Созвездие Креста» (2013г.), «Последний снег» (2013г.), «Чудный Свет» (2014г.).

Предмет исследования – мотивы, воплощающие тему духовно-нравственного становления героя в поэтическом мире иер. Романа; жанровая специфика стихотворной молитвы, проповеди; роль старославянской лексики в художественном воплощении идейно-эстетических идеалов поэта.

Цель исследования – выявление основных поэтических мотивов, связанных с темой духовного становления и нравственного обновления человека в поэзии иер. Романа, выявление и анализ важнейших её особенностей и ключевых аспектов жанрово-стилевой системы.

Методологию исследования определяет комплексный подход, сочетающий историко-литературный, культурно-исторический и текстологический методы с элементами социокультурного, биографического, сравнительного и контекстуально-ситуативного анализа.

Отсутствие специальных литературоведческих работ, посвященных исследованию лейтмотивной структуры поэтического мира иер. Романа, обуславливает **актуальность избранной темы.**

Научная новизна: впервые предпринята попытка исследования лейтмотивной структуры и стиля поэзии автора в связи с указанной темой.

Полученные результаты. При изучении поэзии иер. Романа выявлены следующие лейтмотивы: молитвы, покаяния, пророчества, «юродствования во Христе», странничества, уединения и молчания, подвижничества, проповедничества, словесной невыразимости. Использование автором старославянизмов вызвано стремлением духовно обогатить русский язык.

Практическая значимость. Материал дипломной работы может быть использован при дальнейшем изучении творчества современного поэта, при чтении лекционных курсов истории современной русской литературы.

Дипломная работа написана самостоятельно.

РЭФЕРАТ

Структура і аб'ём. Працаскладаецца з «Увядзення», трохглаў, якія разбіты на параграфы, «Заклучэння», «Спіс выкарыстаных крыніц» і двух «Прыкладанняў». Агульны аб'ём – 84 машынапісных старонкі, спіс выкарыстаных крыніц уключае 49 найменняў.

Ключавыя словы: ТРАДЫЦЫЯ, ТЭМА ДУХОЎНА-МАРАЛЬНАГА СТАНАЎЛЕННЯ, ЛІРЫЧНЫ ГЕРОЙ, РУСКАЯ ДУХОЎНАЯ ПАЭЗІЯ, МАТЫЎ, ЖАНР, МАЛІТВА, ПРОПАВЕДЗЬ, СТАРАСЛАВЯНІЗМЫ.

Аб'ект даследавання – вершаваныя зборнікі аўтара: «Сузор'е Крыжа» (2013 г.), «Апошні снег» (2013 г.), «Цудоўная Святло» (2014 г.).

Прадмет даследавання – матывы, якія ўвасабляюць тэму духоўна-маральнага станаўлення героя ў паэтычным свеце іер. Рамана; жанравая спецыфіка вершаванай малітвы, пропаведзі; роля стараславянскай лексікі ў мастацкім уасабленні ідэйна-эстэтычных ідэалаў паэта.

Мэта даследавання – выяўленне асноўных паэтычных матываў, якія звязаны з тэмай духоўнага станаўлення і маральнага абнаўлення чалавека ў паэзіі іер. Рамана, выяўленне і аналіз важнейшых яе саблівасцей і ключавых аспектаў жанрава-стылёвай сістэмы.

Метадологія даследавання вызначае комплексны падыход, які спалучае гісторыка-літаратурны, культурна-гістарычны і тэксталагічны метады з элементамі сацыякультурнага, біяграфічнага, параўнальнага і кантэкстуальна-сітуацыйнага аналізу.

Адсутнасць спецыяльных літаратурнаўчых прац, якія прысвечаны даследаванню лейтматыўнай структуры паэтычнага свету іер. Рамана, абумоўлівае **актуальнасць абранай тэмы.**

Навуковая навізна:

у першыню зроблена спроба даследавання лейтматыўнай структуры і стылю паэзіі аўтара ў сувязі з названай тэмай. **Атрыманыя вынікі.**

Пры даследаванні паэзіі іер. Рамана выяўлены наступныя лейтматывы: малітвы, пакаяння, прароцтва, «юродствавання ў Хрысце», багамольніцтва, адзіноты і маўчання, падзвіжніцтва, прапаведніцтва, славеснай невыказнасці. Выкарыстанне аўтарам стараславянскага ўзвыклікана імкненнем духоўна ўзбагаціць рускую мову.

Практычная значнасць. Матэрыял дыпломнай працы можа быць выкарыстаны пры далейшым даследаванні творчасці сучаснага паэта, пры чытанні лекцыйных курсаў гісторыі сучаснай рускай літаратуры.

Дыпломная праца напісана самастойна.

Abstract

Structure and volume. The work consists of “Introduction”, three Chapters divided into paragraphs, “Conclusions”, “List of the used sources” and two “Appendixes”. The general volume is 84 typewritten pages, the list of the used sources includes 49th names.

Keywords: TRADITION, THEME OF SPIRITUAL MORAL EVOLVEMENT, LYRIC HERO, RUSSIAN SPIRITUAL POETRY, MOTIVE, GENRE, PRAYER, SERMON, OLD CHURCH SLAVONIC.

The research object is the poetic collections “Constellation of Cross” (2013), “Last snow” (2013), “Wonderful Light” (2014) by hieromonk Roman.

The subject of the research is motives, incarnating the theme of the spiritual moral evolvement of the hero in the poetic world of hieromonk Roman; genre specificity of the poetic prayer, sermon; the role of Old Church Slavonic in artistic embodiment of ideological-aesthetic ideals of poet.

The research aim is an exposure of the basic poetic motives related to the theme of the spiritual evolvement and moral renewal of man in the poetry of hieromonk Roman, exposure and analysis of its major features and key aspects of the genre-stylistic system.

Research methodology is determined by complex approach, combining historical and literary, cultural and historical and textual criticism methods with the elements of sociocultural, biographic, comparative and contextually-situation analysis.

Absence of the special literary criticism works dedicated to the research of leitmotiv structure of the poetic world of hieromonk Roman stipulates **actuality of the selected theme.**

Scientific novelty: the attempt of research of leitmotiv structure and style of the author’s poetry is undertaken for the first time in connection with the indicated theme.

The Results: On the research of hieromonk Roman’s poetry the following leitmotifs are educed: prayer, repentance, prophecy, “weirdness at Christ”, wanderings, solitude and silence, asceticism, preaching, verbal inexpressiveness. Use of Old Church Slavonic by the author is caused by his aspiration to enrich Russian spiritually.

Practical meaningfulness. Material of the diploma thesis can be used for the further research of the works by the poet, teaching courses on the history of modern Russian literature.

Diploma work is written independently.